

خشونت به پدری سالمند

Photo: JungHyun Lee/www.shutterstock.com

موسی برزین، وکیل خانه امن

پوشش: سلام. من در مورد مشکل پدرم راهنمایی می‌خواهم. مادر من 7 سال قبل درگذشت و پدرم هم اکنون 78 سال دارد. کمی هم کسالت دارد ولی کارهای خودش را خودش انجام می‌دهد. برادر من که صاحب زن و فرزند است، بعد از مرگ مادرم به خانه پدرم رفتند و در کنار پدر زندگی می‌کنند. متأسفانه با وجود اینکه پدرم از لحاظ مادی خیلی به برادرم کمک می‌کند، اما ایشان و خانمش رفتار مناسبی با پدرم ندارند. مرتب شخصیت پدر را خرد می‌کنند و انواع تحقیرها و توهین‌ها را نسبت به او روا می‌دارند. برادرم و خانمش مدام منت می‌گذارند و می‌گویند اگر ما از پدر نگهداری نکنیم، تنها می‌ماند و نمی‌تواند زندگی کند. می‌گویند که پدر باید مدیون آن‌ها باشد چرا که تمام بچه‌ها او را ترک کرده‌اند و فقط ما کنارش مانده‌ایم. در صورتی که اصلاً این چنین نیست چون که بچه‌های دیگر در شهرهای دور زندگی می‌کنند و همچنین خانه پدرم در اختیار برادرم است، حتی برادرم بیشتر حقوق بازنشستگی پدر را خودش استفاده می‌کند. چند ماه در سال نیز پدرم به خانه دیگر فرزندان می‌رود و کسی هم مشکلی ندارد. چندی پیش پدرم دو تن از اقوام را که از شهرستان آمده بودند، چند ساعتی به خانه دعوت کرد، اما همسر برادرم به مهمان‌ها خیلی بی‌احترامی کرد و حتی به آن‌ها گفت بروید جای دیگری مهمان شوید ما که مسافرخانه نیستیم. برادرم نیز در حضور مهمان‌ها به پدرم توهین کرده و گفته تو خودت اضافی هستی حالا مهمان هم دعوت می‌کنی. خلاصه پدر خیلی ناراحت هستند. بد رفتاری‌ها محدود به این‌ها نیست و هر روز تکرار می‌شود. دو روز پیش هم شنیدم که برادرم جایی گفته شاید پدر را به خانه سالمندان بسپرم. حالا سوال من این است که ما چه کار می‌توانیم بکنیم؟ مگر بر اساس قانون فرزندان نباید از والدینشان نگهداری کنند؟ آیا برادرم می‌تواند پدرم را به خانه سالمندان ببرد؟

پاسخ: سلام. خیلی متأسفم از مشکل پیش آمده برای پدرتان. خدمتتان عرض شود که ابتدا بهتر است خودتان و یا بزرگترها با برادران صحبت کنید تا مشکل را حل کنید، چون اقدام قضایی علاوه بر اینکه نیاز به صرف هزینه و وقت دارد، در برخی موارد ممکن است به نتیجه مورد نظر نرسد. از لحاظ حقوقی، مقرراتی در مورد اینکه فرزندان موظف به نگهداری از والدین باشند وجود ندارد. اما در مورد نفقه در قوانین آمده است که اولاد در صورت عدم توانایی والدین، باید نفقه آن‌ها را پرداخت کنند و اگر با وجود توانایی مالی پرداخت نکنند، مجرم هستند. البته این در مورد پدر شما صادق نیست، چون پدرتان خانه و حقوق بازنشستگی دارد و از لحاظ مالی احتیاجی به نفقه فرزندان ندارد. در مورد بد رفتاری‌ها، عرض شود که برخی از این رفتارها همچون توهین در قانون جرم‌انگاری شده است. اگر کسی به شخصی توهین کند، امکان شکایت از توهین‌کننده وجود دارد، اما در روابط خانوادگی معمولاً دادگاه‌ها تمایلی به مداخله ندارند، ضمن این که اثبات آن هم سخت است.

بیشتر بخوانید:

[آزمایش نشان داد که این بچه من نیست](#)

[برای جدایی از شوهر بد رفتار و ناسازگار چه باید کرد؟](#)

[بعد از بارداری تازه فهمیدم ازدواج ثبت نشده](#)

پوشش: یعنی در ایران قانونی نداریم که بگویید نباید با سالمندان بد رفتاری شود؟

پاسخ: متأسفانه حقوق ایران، در این مورد دارای ضعف‌هایی است و خشونت خانگی علیه سالمندان مورد توجه قانون‌گذار قرار نگرفته است. یعنی ما قانون خاصی برای حمایت از سالمندان خشونت‌دیده نداریم. فقط در قالب مقررات کلی می‌توان از خشونت‌گر شکایت کرد. مثلاً اگر شخصی سالمندی را مورد ضرب و جرح قرار دهد، یا به او افترا زده و توهین کند، امکان شکایت کیفری وجود دارد، اما رفتارهایی مانند منت گذاشتن یا بی‌احترامی و مانند آن در قوانین پیش‌بینی نشده‌اند.

پوشش: در مورد خانه سالمندان چطور؟ همچنین اینکه برادرم قسمتی از حقوق پدرم را برای خودش خرج می‌کند؟

[عضو کانال تلگرام خانه امن بشوید.](#)

پاسخ: هیچ شخصی نمی‌تواند بدون رضایت شخص سالمند، او را به خانه سالمندان ببرد. بنابراین اگر پدر شما خودش موافقت نکند، برادران به هیچ وجه نمی‌توانند ایشان را به خانه سالمندان بسپرد. در مورد حقوق پدرتان هم برادران نمی‌توانند بدون رضایت ایشان آن را

تصرف کرده و استفاده شخصی کند.

پرسش: سوال دیگرم این است که آیا ما می‌توانیم از برادرمان شکایت کنیم تا خانه پدرم را تخلیه کند و همچنین پول‌هایی که از پدرم گرفته را بازگرداند؟ به نظر شما بهترین کاری که می‌توانیم بکنیم چیست؟

پاسخ: تا زمانی که پدرتان زنده است، شما نمی‌توانید از طرف او اقدام قضایی کنید، اما خودشان می‌توانند این کار را بکنند. چون خانه برای پدرتان است و هیچ رابطه موجر و مستاجری هم وجود ندارد، بنابراین پدرتان می‌تواند از طریق دادگاه تخلیه خانه را بخواهد. در مورد پول‌ها نیز اگر پدرتان این پول‌ها را قرض داده باشد و مدارکی هم داشته باشد که بتواند اثبات کند که مبالغی پرداخت کرده، می‌تواند تقاضای استرداد آن را بکند. همچنین اگر حقوق با اعمال اکراه و اجبار یا فریب تصرف شده باشد نیز می‌توان نسبت به استرداد مبالغ اقدام حقوقی کرد. توجه کنید که اگر این موارد اثبات نشود، دادگاه نسبت به استرداد پول رای صادر نمی‌کند. در مورد سوال دیگرتان عرض شود که اولین اقدامی که شما می‌توانید انجام دهید، این است که پدر را از موقعیت خشونت‌بار نجات دهید. با توجه به اینکه پدرتان خانه دارد، می‌توانید ابتدا از برادرتان بخواهید که خانه را ترک کند و اگر قبول نکرد، برای پدر یک وکیل بگیرید تا وکیل از طریق دادگاه برادرتان را ملزم به ترک خانه کند. سپس اگر پدرتان احتیاج به مراقبت دارد و هیچ یک از شما امکان مراقبت ندارید، فردی استخدام کنید تا از پدرتان مراقبت کند. خوشبختانه پدر شما از لحاظ مالی وابسته نیست، به همین دلیل می‌توانید با اموال خودش یک زندگی آبرومندانه و به دور از خشونت برایش فراهم کنید.